

RS AU § 185 Remiss av betänkandet Värde av vinden - Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18)

Ärendenummer: RS 2023/1241

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Utredningen Värde av vinden -Kompensation, incitament och planering för en hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraft, innehåller några förslag på bättre planeringsförutsättningar som kan bidra till att undanröja en del hinder.

Utredaren har i ett antal korta filmer beskrivit utredningens kärnresonemang, se <https://www.youtube.com/@incitamentsutredningen> och nyhet på regeringens webbplats

Utredningen påpekar att vindkraft är det snabbast växande kraftslaget i Sverige, men utbyggnaden behöver fortsätta och takten öka. Utredningens direktiv ändrades delvis efter regeringsskiftet och utredningens slutsats av det, är att fortsatt arbete behövs för att göra vindkraftsplaner tillräckligt förutsägbara och undvika att ansökningar stoppas av det kommunala vetot.

Utredningen anger att ledtiden från utredning till byggfas beräknas till 9–11 år för land baserad vindkraft och till 10–12 år för havsbaserad vindkraft. Tiden från kommunal tillstyrkan till byggfas beräknas till 7–9 år för land baserad vindkraft. Den utbyggnad som sker nu och de närmsta två åren sker på ansökningar som berörda kommuner tillstyrkte 2013–2017. För att behålla vindkraftens nuvarande utbyggnadstakt (7 TWh/år) och möta det ökade elbehovet i Sverige, måste det installeras cirka 280 nya vindkraftverk om året.

På Gotland har, kanske tack vare vindbruksavsnittet i ÖP inte det kommunala vetot använts, här har andra faktorer bromsat.

Inte bara den tunga industrin utan hela näringslivet påverkas av tillgången till el och elpriser. Allra mest påverkas företagen i elområde 4, där det finns ett stort produktionsunderskott och där de nuvarande elpriserna är högst.

Länsstyrelserna i de län som helt eller delvis ligger i elområde 4 bedömer att fortsatt höga och oförutsägbara elpriser har en betydande negativ påverkan i hela samhället, både på kort och lång sikt och att de ekonomiska konsekvenserna för samhället redan syns. På kort sikt bedömer länsstyrelserna att den tydligaste konsekvensen kommer vara att varsel och uppsägningar ökar, framför allt inom elintensiva branscher.

Bedömning

Bedömningen är att utredningens förslag bör tillstyrkas med förhoppningen att de genomförs. Då vindkraft bedöms vara det kraftslag som har förutsättningar att växa snabbast, för att tillgodose det ökande elbehovet och minska nuvarande nettoimportbehov av el till Sverige, är det av stor vikt att planeringen, utan att inkräkta på det kommunala vetot, behöver bli mer förutsägbar, både för att undvika onödigt planeringsarbete som inte leder till etablering och för att få vindkraft på de platser där den ger störst utbyte med minst intrång på andra intressen och värden.

Ärendets behandling under mötet

Arbetsutskottet för dialog kring att yttrandet behöver kompletteras och resonemanget utvecklas.

Meit Fohlin (S) yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget ställningstagande.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet inkom 2023-05-10

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-08-07

Remissyttrande 2023-08-30

Värdet av vinden - Regeringen.se

<https://www.youtube.com/@incitamentsutredningen>